

Møte i samarbeidsrådet Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt

Tid (dato, fra kl til kl): 25.06.2020 Kl. 14.00 - 16.00 Sted: Takelvdal grendehus

Innkalt av (avd. og navn): Forsvarsbygg markedsområde nord
v/Thor Eirik Bakken

Referanse:

Deltakere:

- Heia-Skjold v/Per Arne Andreassen
- Storbjord-Olsborg v/Kristian Karlsen
- Sagelvvatn-Heia v/John Øverli
- Olsborg-Midtre Takelvdal v/Trond Solli
- Midtre Takelvdal – Heia v/Bengt Johnsen og Pål Løvås
- Ytre Fisklausvatn v/Edmund Øystad
- Statskog SF v/Magnus Foshaug Berg
- Målselv kommune administrasjon v/Morten Tomter
- Målselv kommune politisk v/Petter Karlsen
- Balsfjord kommune administrasjon v/Hans Hugo Henriksen
- Forsvaret Mauken-Blåtind Skytefeltadministrasjon v/kapt Odd Ivar Klokkehaug
- Forsvaret Operasjonsstøtte Stab v/Oblt Arne Fedje
- Forsvarsbygg Region Nord (RENO) v/Maj Thor Eirik Bakken

Referent: Thor Eirik Bakken

Ordstyrer: Thor Eirik Bakken

Ikke møtt:

- Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt

Saksliste:

Sak 1 Innledning, presentasjonsrunde

Sak 2 Informasjon fra Forsvarsbygg, inklusive innmeldte saker

Sak 3 Informasjon fra Forsvaret

Sak 4 Runde rundt bordet

Postadresse

Postboks 405
Sentrum
0103 Oslo

Fakturaadresse

Fakturasenteret
Postboks 4394
2308 Hamar

Telefon

815 70 400
Telefaks
23 09 78 03

E-postadresse

post@forsvarsbygg.no
Internett
www.forsvarsbygg.no

Org. nr.

975 950 662
Bankkonto
4714 10 00280

Sak 1 Informasjon fra Forsvarsbygg v/Bakken

Bakken ønsker velkommen, og det serveres kaffe og lefser.

Aktivitet og tiltak:

Det er ingen store pågående byggeprosjekter i Mauken-Blåtind for tiden, så fra Forsvarsbygg sin side vil det i hovedsak bli gjennomført normal drift og vedlikehold. Thomasheimen på Akkaseter vil bli re-etablert etter brann i 2017. Det vil bli etablert nye info/varlingstavler med røde varselblink når det er aktivitet ved innfartsvegene ved Mauken, Heia og Størdalen. Bommer og nøkkeltorg fungerer stort sett greit.

Kristian Karlsen hevder at en grunneier/sauebonde med rettigheter har blitt avvist på Akkaseter ift å få utdelt nøkkeltorg. Bakken mener dette må bero på misforståelser og ber om at vedkommende tar kontakt. Alle med rettigheter i Blåtindskjønnen kan få utdelt nøkkeltorg til den bom de søker til.

Karlsen krever også at bommen til Skardalen blir holdt lukket og at det settes på lås igjen. Forsvarsbygg vil se nærmere på dette.

Elgjakt:

Forsvaret vil forholde seg til elgjakta slik det har vært praktisert de siste årene. Dvs at det ikke er skarpskyting i perioden 25 sept – 31 oktober. Øvelser uten bruk av skarpt vil gå som normalt. Unntaket er det definerte området i Takelvdalen der det også er øvingsfritt uka før og i fire uker av jakta. Behov for jakt etter 31 oktober må gjennomføres i tett dialog med Forsvaret.

Innmeldte saker fra Bengt Johnsen på vegne av grunneiere i Takelvdalen:

- **BK-skyting fra sammenbindingsvei 20 febr:**

Det ble skutt med BK fra området «Viggo Larsen-veien» den 20 februar. Grunneierne mener dette ikke er tillatt. Johnsen viser til Flerbruksplanen pkt 2.3.3 og 3.4.1 der det står at det i Sammenbindingskorridoren kun er tillatt med løsammunisjon og at all skyting alltid skal bli varslet på stedet med rødt flagg/blåse, samt oppslag på informasjonstavler ved innfartsveger.

Bakken erkjenner at Johnsen har et poeng. Samtidig er Flerbruksplanen ikke juridisk bindende (jfr pkt 1.4), men er en forenklet informasjon på muligheter og begrensninger for alle parter basert på rådende rammebetingelser (avtaler, skjønn, reguleringsplan, utslippstillatelse etc). Flerbruksplanen er laget av Forsvarsbygg, og Bakken mener således at Forsvarsbygg i teksten har forenklet oppsummeringen av rammebetingelsene til vår egen ugunst. Forbudet mot skarpskyting er juridisk knyttet til utvidelsen av feltet, men ikke i det opprinnelige feltet, som i hovedsak reguleres av Blåtindskjønnen. Det samme kan leses i reguleringsplanen pkt 3.2, der det presiseres at skarpskyting ikke skal drives i sammenbindingskorridoren (korridoren mellom Mauken og Blåtind) eller i utvidelsesområdet. Forsvarsbygg bør derfor vurdere å revidere Flerbruksplanen slik at den harmonerer de faktiske rammebetingelser.

Forsvaret vil likevel ta hensyn til dette å unngå lignende skyting inntil dette er ryddet opp i.

Karlsen hevder igjen at det ikke er tillatt med allierte avdelinger i Blåtind ihht Blåtindskjønnen.

Bakken understreker at dette er svart ut av juridisk avdeling både i FD og Forsvarsbygg, herunder at det ikke finnes forutsetninger i skjønnet som understøtter Karlsens påstand. Forsvarsbygg forholder seg til dette inntil noe annet sies.

- **Vannverksaken i Takelvdalen:**

Grunneiere og beboere i Takelvdalen er fortvilte over manglende løsning på vannverksituasjonen, og mener at det er umulig å sikre vannkvaliteten slik Forsvarsbygg ønsker å løse situasjonen på. Bakken har forståelse for den vanskelige situasjonen, men dette er en sak som går i en egen prosess mellom partenes advokater, og er således lite formålstjenlig å bruke tid på i Samarbeidsrådet. Det vi må snakke om er hvordan Forsvaret forholder seg til øvingsområdet fram til vannkildene er å definere som sikret, slik reguleringsplanen forutsetter.

Trond Solli mener de nedslagsfeltene som fram til nå har vært definert ikke er dekkende for det reelle nedslagsfeltet, og vil ta initiativ til å fremsende nye kart.

Forsvaret er fortvilt over å måtte legge sterke begrensninger på bruken av disse arealene, da det allerede er trangt i feltet, men aksepterer at dette er den rådende situasjonen, og vil forsøke å etterleve

begrensningene. Noe ferdsel til fots må påregnes, men bivuakkering og kjøretøy vil bli forsøkt styrt utenom. Feil kan skje, men jo lavere aktivitet jo mindre risiko er det for at vannkildene eksponeres for forurensning. Det er et sterkt ønske fra alle i Samarbeidsrådet at vannverksaken løses.

- **Terrenskader og søppel:**

Grunneierne viser til en økende trend når det gjelder forsøpling, og at det meste av dette er relatert til alliert virksomhet (utenlandsk søppel). I tillegg vises til flere eksempler på terrenskader og skogskader som ikke er ryddet opp i.

Forsvaret rydder mye, og er svært takknemlig for all innmelding av eventuelle etterlatenskaper som blir oversett under den årlige barmarksryddingen. Forsvaret har innført mange tiltak for å redusere søppel-problemet, men innser at det må settes mer fokus på holdningsskapende arbeid overfor våre gjester. Fedje tar med seg dette.

Når det gjelder opprydding av skog og terrenskader erkjenner Forsvarsbygg og Forsvaret at dette ikke har fått høy nok prioritet. Målet er å øke denne innsatsen, men samtidig er det umulig å revegetere alle områder hvert år, all den tid Forsvarets øvingsbehov krever mye terrengkjøring.

Forsvarsbygg erkjenner at rammebetingelsene ikke samsvarer med det reelle behovet, og har signalisert overfor de sentrale staber at disse bør reforhandles.

Pål Løvås bekrefter at det er en økende tendens, men roser også Forsvaret for å raskt rydde opp når han melder ifra. Løvås forteller også om mye «drit» overalt på artilleristandplassen på Løvås etter at tyskerne var der.

Foshaug Berg fra Statskog forteller at han har et godt inntrykk av Forsvarets håndtering av søppel, og viser til befaringer meg godt resultat. Søppel er imidlertid generelt et økende problem i utmark og turterreng, men dette er ikke relatert til Forsvarets virksomhet.

- **Forsvarsansattes bruk av vei og grunn**

Grunneierne opplever at befal bruker sammenbindingsvegen og privat grunn på fritiden, og viser til tilfeller med sivil bruk av vei og jakt på privat grunn. Befal skal ha uttalt at dette er Forsvarets øvingsfelt og at de derfor har rett til å både kjøre og jakte der.

Fedje understreker at dette selvsagt ikke er greit. Følgende tiltak kan forhåpentligvis bedre dette:

- Hæren vil årlig informere i egen organisasjon hva som gjelder i skytefeltene, spesielt hva angår bruk av veier, jakt og motorferdsel i utmark.
- Grunneierne oppfordres til å varsle om slike hendelser så raskt som mulig, helst pr epost til Bakken eller Klokkehaug, med informasjon om hvem, hva, når og hvor. Da er det mulig å gå direkte på de det gjelder med en irettesettelse.
- Ved åpenbare brudd på avtaler og lovverk bør grunneierne vurdere å anmelde forholdet til politiet.
- Skytefeltadministrasjonen må skjerpe inn at bommer stenges når Forsvaret ikke har militær aktivitet i feltet.

Sak 2 Orientering fra Forsvaret

Fedje informerer om utviklingen som skjer i Hæren og Forsvaret. Det er flere aspekter som tyder på at det vil bli en økt bruk av skytefeltene i tiden som kommer:

- Infanteribataljon nr 2 på Skjold skal mekaniseres og vil i realiteten etterhvert bli en ny panserbataljon. Dette vil åpenbart føre til en tynge bruk av feltet.
- Det skal etableres en tredje mekanisert manøverbataljon i Troms, som også må øve i de feltene vi har.
- Det er økt alliert tilstedeværelse både av tyskere, nederlendere, briter og amerikanere. Dette medfører mye aktivitet i feltene.

Fedje er ærlig på at dette kan medføre økt potensiale for konflikter sett opp imot rådende rammebetingelser, og Hæren har fokus på dette.

For øvrig er det forventet normal øvingsaktivitet kommende år.

Sak 3 Runde rundt bordet.

Hans Hugo Henriksen:

Er ny i Samarbeidsrådet på vegne av Balsfjord kommune. Han forstår at det kan være en del utfordringer, og mener at det er svært viktig med gode varslingsrutiner, og at det er viktig at samarbeidsrådet samles minst en gang pr år.

Magnus Foshaug Berg:

Ser at det kan bli utfordringer med den økte aktiviteten, og Statskog merker økt behov også for øving utenfor skytefeltene. Statskog har et ryddig og godt samarbeidsforhold med Forsvaret og Forsvarsbygg.

Kristian Karlsen:

Konstaterer at Brigaden i Nord-Norge er noe annet i dag enn det var for 40 år siden, men at Forsvaret må forholde seg til avtalene som gjelder uansett. Videre retter Karlsen skarp kritikk til at det ikke ble innkalt til møte i Samarbeidsrådet i fjor. Han forventer at bommen i Skardalen blir låst.

Bengt Johnsen:

Håper at det ikke blir behov for å sende en så omfattende epost med innspill til møtet neste år.

Petter Karlsen:

Intet

Pål Løvås:

Synes dette har vært et bra møte, og understreker at rent vann er viktig (ref vannverksaken). Han understreker at han opplever et godt samarbeid med miljøvernoffiserer og skytefeltadministrasjon, og at det han melder fra om løses raskt.

Edmund Øystad:

Intet spesielt. Lite aktivitet på hans side.

John Øverli:

Relativt liten aktivitet, men opplever fra tid til annen at avdelinger bivuakkerer i nedslagsfeltet for hans vannverk. Har vært i dialog med miljøvernoffiserer som har lovet å få dette inn på øvingskartet.

Trond Solli:

Bra at det ble et møte, og synes møtet var nyttig.

Per Arne Andreassen

Synes det var et nyttig møte, og mener det er viktig at det blir gjennomført årlig. Han får svært lite tilbakemeldinger fra de grunneiere han representerer, og antar at det skyldes at det går greit. Han er spent på utslippstillatelsen.

Morten Tomter:

Synes det var interessant å få et innblikk i samarbeidsrådets saker. Han ønsker å få Blåtindskjønnen tilsendt hvis det er mulig.

Odd Ivar Klokkehaug:

Det har kommet et ønske fra Norske Redningshunder om å bruke sammenbindingsvegen fra Heia til Akkaseter i tilknytning til en øvelse i uke 32. De øver med hunder som vil få forskjellige oppdrag langs veien. Hvis noen av grunneierne har innvendinger mot dette så gi beskjed til Klokkehaug ila uke 27.

Arne Fedje:

Alle rammebetingelsene som gir begrensninger på Forsvarets bruk av skytefeltet er svært krevende for Forsvaret. Forsvaret ønsker således et større mulighetsrom, og jobber med å få forståelse for dette oppover i systemet.

Thor Eirik Bakken:

Bakken beklager at det ikke ble innkalt til møte i fjor, og tar all skyld for dette. Til slutt takkes det for godt oppmøte, gode diskusjoner og innlegg, og ønsker vel hjem.

Neste møte.

Forsvarsbygg inviterer til neste møte.

Øverbygd 2 juli 2020

